

циља, скрећући с пута.

- Учитељу, види каква су здања - рекли су једном ученици Христу.

А Он је уместо одушевљења и похвале одговорио:

— Амин, кажем вам, неће остати овде камена на камену.

Ако буде постојала вера, и камење ће лећи једно поврх другог, градећи зидове светилишта. Ако се умањи вера, попуцаће зидови и провалиће се кров. Ако вера нестане, пашће храм. Пашће и убиће оне који су се уздали у чврстину камења и опипљиву моћ. Права моћ се не може опипати рукама.

Треба имати заиста не сакру-

животу. Тамо где су се чуле ове речи поражени и победници. су мењали место.

Тако су и Јевреји напуштали своју земљу кад их је Набуконосор водио у ропство, носећи у грудима горчину недоумице: зар је Мардук јачи од Господа Саваота? Једни су се поколебали у вери. Други су преузимали кривицу на себе и говорили су попут тројице младића:

— Бог је свет и истинит. Ми смо згрешили, ми смо и кажњени.

Ови други су сачували веру и наставили свештену историју.

Пораз може да се претвори у победу ако из њега научимо

Никада се није толико говорило о природним законима као у модерно време и никада се људи нису осећали толико робови тих закона као у модерно време. Честе револуције и ратови - доказ реченог - јесу као проваљени чиреви под притиском челичних обручева. Честе револуције и ратови и злочини и самоубиства, најјаснији су демант свих модерних орација о слободи и напретку.
свети владица Николај

шиву веру да би се она исповедала пред лицем неуспеха и пораза. Кад је Света Софија била затрпана лешевима и кад је с ње скинут крст, какву веру

је требало да имају хришћани да не посумњају у Бога! Турци су говорили:

- Наша вера је боља. Бог нам је дао победу.

И ове речи су биле опасније и оштрије од турског јатагана.

— Бог нас је смирио. Згрешили смо. Помилуј нас, Господе!

Али Бог није у сили, него у правди. Ви сте јачи, али је наша вера истинита — одговарали су најбољи од оних који су остали, у

лекцију, ако потрпимо и покајемо се. А величина може представљати прелудијум за велики крах и неизлечиви пад, ако заслепљени блеском успеха и победа не примећујемо иза сваког догађаја у животу Око Које не спава, Које будно прати сваки Људски корак.

За победе и успехе прослави-мо Господа. У поразима и неуспесима треба да видимо горак лек који лечи гордост. Али главно је, сећајмо се Бога Великог и Свемогућег. Тада нас никаква земаљска величина неће преварити својом лажном позлатом.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПРАВОСЛАВНИ

ПРАЗНИЦИ

**СВЕТИ САВА РАВНОАПОСТОЛНИ, ПРВИ
АРХИЕПИСКОП СРПСКИ
СВЕТА РАВНОАПОСТОЛНА НИНА, ПРОСВЕТИТЕЉКА ГРУЗИЈЕ**
Јн. 10, 9 - 16, зч. 36.
Јев. 7, 26 - 8,2, зач. 318.

**епископ Браничевски Хризостом (Војиновић)
БЕСЕДА НА СВЕТОГ САВУ**

Пре више година много се читала код нас једна књига, по којој је снимљен и филм, под насловом „Прохујало са вихором“. У тој је књизи испричана судбина неколико породица из времена једног страшног рата. Али прохујао је с вихором тај рат, прохујало је с вихором пустошење и глад. Однела је бура многе животе, сломила многа срца и многе карактере, уништила многе вредности. . . А из читаве те олује као нека светла слика остала је успомена на једну телом слабу, али врло племениту жену, која је кроз све страхоте остала доследна своје хришћанском ставу. Кроз ту књигу спроведена је једна врло тачна мисао, а наиме: све пролази с вихором, само велики и постојани карактери остају да својом појавом улепшавају овај понекад тако груби свет.

Случај светог Саве то само потврђује. С вихором су прохујала многа наша уздицања и падања кроз историју; многе су буре витлале нашом земљом; много се неправди и страха видело, и доживело, и почињало. И кроз све те страхоте сећање на светог Саву остајало је увек као нешто светло, и свето, и лепо.

Када и ми, огрубели у бурама живота, слушамо данас како се пева светосавска химна, осећамо да се и кроз наше душе разлива нешто топло и мило, нешто што подиже и очарава.

Није то само сећање на дане детињства, сећање на прве рецитације којима нас је онако брижно и нежно за овај дан учила мати; није то само сећање на ону свечану атмосферу коју је тај дан дочаравао и у наше школе и домове доносио, него је то и осећање

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

истинског и дубоког поштовања према том светом младићу и чо- веку, његовој чистој души, њего- вој несавитљивости и постојаности у добру, у труду и у подвизима.

Постоји јеванђелско начело да се добри циљеви постижу само добрим путевима. То је начело којег се свети Сава увек држао. Шта има природније од тога? — рећи ће неко. Стварно, ништа природније, али скоро сви људи поступају сасвим другачије! Наи- ме, има у људској природи нечег нестрпљивог када је у питању постизање циља. Само што пре циљу! Ма којим путем!

Крај Карловаца се налази брдо Стражилово, на чијем се врху на- лази гроб песника Бранка Радиче- вића. Да се човек попне до тог јединствено лепог места, постоје два пута: један иде заобилазно и благим превојима, а други право и стрмо. Када смо били ђаци, често смо одлазили тамо. И, нестрпљиви какви смо били, би- рали смо понекад баш онај стрми, најкраћи пут. Разуме се да смо се страшно умарали, да нам је пре- седао читав излет и да смо на по- ловини пута сасвим застајали и, преморени, враћали се у подножје брда. И у животу људи скоро ре- довно тако поступају. Само што брже циљу! Најкраћим путем!

Многи су истакнути људи кроз историју хтели да усреће свој на- род. Имали су пред собом добар циљ. Али су скоро увек ишли том циљу преким и стрмим путем. Скоро увек су се лаћали мача и насиља. И — њихове лепе за- мисли обично би се скрхале заједно са њима: уместо очекива-

ног добра, доносиле су свету само још више мука и страдања. „Пут у пакао“, написао је Данте, „поплочан је — добрим намерама . . .”

И свети Сава је хтео да усрећи свој народ, али је узео један дру- ги пут, пут благог успона: мирио је, убеђивао, подизао, зидао, просвећивао. . . И његово — наизглед крхко дело остало је и, ето, траје кроза све буре и вихо- ре.

Истински велики људи велики су у првом реду баш тиме што ни под каквим изговором, нити у име не знам како узвишеног циља, не праве компромисе са злом. То је оно што њиховим де- лима даје величину и трајну вредност.

Постоји још једна битна карактеристика великих људи, а то је готовост да се за добру и пра- ведну ствар поднесу личне жртве.

Догодило се код нас да је на неком скупу нанета неправда једном младићу. Сви су његови присутни другови на то оћутали, само су двојица — не марећи за последице — устали против ружног и неправедног поступка. Када су одмах после овог и њих двојица због свог иступања дожи- вели неприлике, познаници су упитали једног од њих:

— Зар није било боље да си ћутао?

Младић је одговорио:

— Никад у животу нисам себи већи изгледао и никад слично за- довољство нисам осетио као онда када сам устао у одбрану пра- ведне ствари.

Било је родитеља који су за време рата врло често само руча-

вали да би њихова деца могла и доручковати, и ручати, и вечера- ти. Сироти су то били људи, али та жртва коју су подносили, то одрицање из љубави, чини их ве- ликим и пред Богом и пред љу- дима.

Кроз такве наше савременике можемо унеколико да наслутимо ону величину која је живела у светом Сави. Он се у интересу добра других још од младости ли- шаво много чега што је остали свет имао. Али он је волео тај остали свет и служио му из љуба- ви. Осећао је болове српске земље и био је срећан што ради за њу. Повлачио се из света и учио, мо- лио се и размишљао, преводио и писао, обнављао и зидао, путовао и проповедао, ишао у политичке

мисије и на хаџилуке, носио се са браћом владарима и са синовцима владарима и — не марећи за последице — бацао им истину у лице кад год су хтели да брод српског народа скрену у страну; одлазио потом, ожалошћен, из земље и поново се враћао, јер је волео свој српски род и трудио се свим снагама да од њега нешто створи. Олакшавао је и улепшавао живот другима, а тиме је и себи прибављао ону дубоку радост жи- вота којом Бог обрадује само ве- лике душе.

Зато његов лик остаје да својом светлом појавом кроза сва времена улепшава нашу историју и овај Божји свет. Нека му је у српском роду слава и хвала вавек! — АМИН.

протојереј Андреј Ткачов ЗЕМАЉСКА ВЕЛИЧИНА

Хришћани Римског царс- тва су често имали при- лике да чују да је Рим постао велик захваљујући томе што је поштовао богове.

— Богови су Вечни град учи- нили престоницом света, а ви не поштујете обичаје отаца, сечете корење наше величине. Ви сте чир друштва — говорили су па- гани хришћанима.

Тежак је задатак борити се против оваквог мишљења. Очигледној спољашњој моћи треба супротставити једину мо- гућу алтернативу, дубоко унутрашње благодатно искуство. Искуство „Господ се зацарио, у лепоту Се обукао”. Искуство то- га да је Христос једини истинс-

ки Цар, у поређењу с Којим је Трајан јадан и Нерон одвратан.

Али овакво благодатно искуство не може постати удео многих за кратко време. Већина ће градити поглед на свет ослањајући се на спољашњу ве- личину, на лепоту форума, раскош тријумфа, на хлеб и игре, на митове и бајке. Људи који презиру видљиву славу изгледаће му као изазивачи не- мира и рушитељи обичаја, као непријатељи људског рода. Заправо, тако су и називали хришћане.

Спољашња моћ. Она је као фатаморгана у пустињи, израста пред очима сваке генерације, саблажњавајући, одвлачећи од